

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

MANDAT

V

SLAVNOSTNA
SEJA

23. 12. 2009

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA

SLAVNOSTNA SEJA OB DNEVU SAMOSTOJNOSTI IN ENOTNOSTI

(23. december 2009)

SLOVENIJA JE DEMOKRATIČNA REPUBLIKA. SLOVENIJA JE PRAVNA IN SOCIALNA DRŽAVA.
SLOVENIJA JE DRŽAVA VSEH SVOJIH DRŽAVLJAN IN DRŽAVLJANK.
V SLOVENIJI IMA OBLAST LJUDSTVO. DRŽAVLJANKE IN DRŽAVLJANI JO ZVRŠUJEJO NEPOSREDO IN SODNO.
PO NAČELU DEJELNE OBLASTI NA ZAKONODAVNO, IZVRŠILNO IN SODNO.
SLOVENIJA JE DEJELNA V SVETOVNI TRGOVINI IN NEODtujlivi pravici slovenskega naroda do samoodločbe.
SLOVENIJA JE DEJELNA V SVETOVNI TRGOVINI IN NEODtujlivi pravici slovenskega naroda do samoodločbe.

UVOD

Protokolarna pravila Državnega zbora določajo, da Državni zbor priredi slavnostno sejo ob dnevu državnosti 25. junija in ob dnevu samostojnosti in enotnosti 26. decembra. Slavnostna seja traja največ pol ure. Govorniki na slavnostni seji so predsednik in podpredsedniki Državnega zbora. Na sejo so vabljeni visoki predstavniki Republike Slovenije in diplomatski predstavniki. Javnost lahko spremlja slavnostno sejo preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina seje postane pregledno dostopna v obliki sejnega zapisa.

Državni zbor slavnostno sejo zvočno posname. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo se izda v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapis slavnostne seje vsebuje vabilo na slavnostno sejo in besedilo seje, zapisano v prvi osebi.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. Slavnostna seja ob dnevu samostojnosti in enotnosti (23. december 2009)

Pripravil: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt-Kavšek, mag. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2011

www.dz-rs.si

VABILO

Predsednik Državnega zbora Republike Slovenije

Vas

Ob dnevu samostojnosti in enotnosti

vabi

na slavnostno sejo Državnega zbora Republike Slovenije

v sredo, 23. decembra 2009, ob 19. uri
v veliki dvorani Državnega zbora, Šubičeva 4, Ljubljana.

Vabilo velja za eno osebo

Vstop z vabilom

Državni zbor **V. mandat**

Slavnostna seja ob dnevu samostojnosti in enotnosti **23. december 2009**

Slavnostni govornik: Miran Potrč.....podpredsednik Državnega zbora

Slavnostna seja se je začela 23. decembra 2009 ob 19. uri.

/ slovenska himna – S. Premrl: Zdravljica/

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovani gospod predsednik republike dr. Danilu Türk, spoštovani gospod predsednik Vlade Borut Pahor, spoštovani gospod predsednik Državnega sveta mag. Blaž Kavčič, spoštovani gospod predsednik Ustavnega sodišča Jože Tratnik, spoštovani gospod predsednik Vrhovnega sodišča Franc Testen, cenjeni in diplomatski zbor, spoštovani gostje, cenjene kolegice in kolegi!

Začenjam slavnostno sejo Državnega zbora ob dnevu samostojnosti in enotnosti.

Za govornico vabim slavnostnega govornika, podpredsednika Državnega zbora gospoda Mirana Potrča.

Prosim.

MIRAN POTRČ: Spoštovani!

Na današnji dan pred devetnajstimi leti je 88,5% vseh volivk in volivcev sprejelo zgodovinsko odločitev, da Slovenija postane samostojna in neodvisna država.

Lep pozdrav vsem, ki ste to odločitev s svojim glasom pomagali zagotoviti. Slovesen pozdrav vam državljankam in državljanom Republike Slovenije, zaradi katerih in v korist katerih je bila odločitev o samostojnosti in neodvisnosti sprejeta. Država se namreč konstituirala zaradi svojih državljanek in državljanov, ne pa zaradi nje same ali njene politične elite. Lep pozdrav tudi vsem, v Državnem zboru navzočim predstavnikom oblasti in visokim gostom, ki s svojo navzočnostjo poudarjate pomen naše odločitve in praznovanja.

Štejem si v čast, da lahko ob obletnici te zgodovinske odločitve spregovorim. Želim si, da bi bila ob praznovanjih vedno in čim bolj spoštovana nesporna dejstva, da bi bili tolerantni v ocenah, da bi gradili na skupnih spoznanjih, na dejanjih, ki nas združujejo, na odločitvah, katerih dejanski, politični in moralni zmagovalec je bil slovenski narod, skupaj s pripadniki italijanske in madžarske narodnosti in s pripadniki drugih narodov bivše Jugoslavije, ki so se ob plebiscitu in kasneje odločali za samostojno slovensko državo.

Razpis plebiscita in rezultati glasovanja na njem so bili sad spoznanja, da slovenski narod ne more in tudi ne želi več svojih vitalnih interesov in ciljev uresničevati v socialistični Jugoslaviji. Njeno vodstvo namreč ni doumelo nujnosti družbenih sprememb za večjo samostojnost narodov v vse bolj centralistično oblikovani in vodeni federaciji ter družbenih sprememb, ki bi ukinjale politični monopol ene partije in uvedle večstrankarski parlamentarni politični sistem.

To dvoje so bile tudi glavne zahteve, ki so jih že nekaj let poudarjale novonastale politične stranke in gibanja, civilnodružbene organizacije in slovenski razumniki, v formalnem pogledu pa so jih s svojimi odločitvami omogočali tudi legalni oblastni organi, pospeševale pa demokratične spremembe v komunističnih državah Varšavske zveze in spremenjeni odnosi med dvema blokoma, posebej ob padcu berlinskega zidu.

Pogoji za sprejetje te enkratne odločitve niso nastali preko noči. Dozoreti so morale mednarodne okoliščine, spoznanja in odločenost ljudi, oblikovane so morale biti politične strukture, sposobne povezati vse te okoliščine ter izbrati pravi trenutek in pravo pot za tako usodno odločitev.

Slovenci smo bili optimisti že ob vstopu v državo Srbov, Hrvatov in Slovencev in posebej v avnojsko Jugoslavijo, ki je nastala ob uporu zoper okupatorja in na temelju samoodločbe. Toda obakrat smo kmalu ugotovili, da lahko polno uveljavimo svoj interes in odgovornost za lastni razvoj le v samostojni in neodvisni državi. Takšno odločitev so posebej spodbujale nove politične stranke. Svojo politično usmeritev so jasno izrazile v Majniški deklaraciji 8. maja 1989 na Kongresnem trgu v Ljubljani. Sledilo je sprejetje amandmajev k slovenski ustavi, 27. septembra 1989, ki uveljavljajo pravico slovenskega naroda do samoodločbe, vključno s pravico do odcepitve in združitve, človekove pravice in temeljne svoboščine, parlamentarno demokracijo, svobodno politično organiziranje in večstrankarske volitve. Na tej podlagi sta bila 27. decembra 1989 sprejeta Zakon o političnih organizacijah in Zakon o volitvah, ki sta v

DRŽAVNI ZBOR

aprilu 1990 omogočila prve demokratične večstrankarske volitve in zmago koalicije stranke Demosa. Tako so stranke Demosa evolutivno, po demokratični poti na podlagi večinske ljudske volje na volitvah dobile priložnost in nalogo, da uresničijo pričakovanja ljudi in svoj najpomembnejši cilj: samostojno in neodvisno Slovenijo. Kot je rekel prvi predsednik večstrankarske skupščine dr. France Bučar, je bilo to mogoče, ker so tudi stranke prejšnjega sistema pristale na svobodne volitve, ko so imele v rokah še vse vzvode, sicer razmajane, a še vseeno totalitarne oblasti. S tem so tudi te stranke prispevale svoj delež k temu, da je prišlo do spremembe oblasti na miren in legalen način. To je, citiram gospoda Bučarja: "Pojav, ki je tako rekoč edinstven v vsem bivšem realsocialističnem prostoru in posebno pozitivna značilnost našega političnega procesa." Sledili so predlogi za odločitev o plebiscitu ter sprejetje zakona, ki je določil izvedbo plebiscita. Kljub sprva precejšnjim razlikam med strankami o tem, s kolikšno večino naj se odloča na plebiscitu, saj so stranke Demosa predloge opozicije, da naj bo za veljavnost odločitve potrebna absolutna večina vseh volilnih opravičencev, šteje kot prikrito nasprotovanje samostojnosti in neodvisnosti Slovenije, je bila kasneje taka odločitev soglasno sprejeta. Vse politične stranke in poslanske skupine, zastopane v skupščini so se tudi pisno zavezale, da bodo za izvedbo plebiscita delovala sporazumno in usklajeno ter da si zato pozitivnega izida plebiscita ne more pripisati nobena posamezna stranka ali koalicija.

Še nekaj je prav poudariti. Ob sprejetju Zakona o plebiscitu je skupščina Republike Slovenije sprejela tudi poseben razglas, s katerim je nedvoumno jasno sporočila učinke plebiscitne odločitve, da Slovenija kot samostojna in neodvisna država ne bo več združena v SFRJ, lahko pa sklepa meddržavne pogodbe, vključno s konfederalno pogodbo, z drugimi državami jugoslovanskih narodov in da mora skupščina v šestih mesecih sprejeti ukrepe za prevzem izvrševanja suverenih pravic.

Sledile so odločitve, ki so bile potrebne, da se udejanji plebiscitna volja državljanov in državljanov Slovenije. Zaradi agresije JLA je bil nujen tudi oboroženi odpor in žal za domovino so padle prve žrtve. Toda najpomembnejša in najbolj demokratična odločitev je bila s plebiscitom sprejeta. Vsi izvoljeni državni organi so imeli odslej jasno nalogo zagotoviti uresničitev ljudske volje. Kar zadeva oblikovanje države, njeno mednarodnopravno uveljavitev ter enakopravno vključitev v mednarodne organizacije, Evropsko unijo in Nato so delovale dosledno in uspešno v nakazani smeri. Toda zaradi članstva v Evropski uniji in zaradi procesov globalizacije je treba enako in še bolj poglobljati in utrjevati tudi slovenstvo in slovensko državnost. Varovati moramo svoj ugled, biti ponosni na svoj jezik, na svojo kulturo, na svoj zgodovinski prispevek k zmagi v drugi svetovni vojni, na svojstvo, demokratično preobrazbo. Poudarjati moramo našo skrb za Slovence v zamejstvu in po svetu. Tudi oni so del narodovega telesa in naj bi uživali sadove Slovenije, ki je samostojna in neodvisna država ter članica Evropske unije.

Spoštovane državljanke in državljanji! Vsi vemo, da država ni le njen politični sistem in delovanje njenih institucij. Od države ljudje pričakujejo, da jim zagotavlja ne le človekove pravice in svoboščine, temveč da lahko v njej uresničujejo tudi svojo ekonomsko varnost, delovno mesto, pošten zaslužek, dostopnost do zdravstvenih storitev, stanovanja in šolanja otrok, varno starost.

Glede teh vprašanj pa so naše ocene, kako smo udejanjili plebiscitna pričakovanja že bolj različne. Mnogi so ob plebiscitu pričakovali, da bo nova država ohranila in še razvila ekonomske in socialne pravice prejšnje države. Da ne bo dopustila novih krivic, pridobitniškega kapitalizma, prisvajanja dela drugih, pretiranih socialnih razlik. To so vprašanja, ki posebej v času krize, s katero smo soočeni, skrbijo ljudi. Njihove skrbi in nerazpoloženja ne smemo podcenjevati. To ni nostalgija po preseženem. Ker želimo biti odgovorna, pravna in socialna država, mora biti naša odgovornost za blaginjo vseh posebej poudarjena.

Spoštovani! Kaj je torej temeljno sporočilo plebiscita? Še tako zahtevne in negotove, trda jasne cilje, skladne z interesi ljudi, je v politični enotnosti in skupni odgovornosti mogoče uresničiti. Medsebojna obtoževanja, poudarjanje razlik in ustvarjanje nesoglasij pa nam vsem lahko le škodujejo. To naj velja tudi za Državni zbor, od katerega ljudje, ker jim je najbolj na očeh, tudi največ pričakujejo. To ni poziv k zlagani enotnosti, to je klic k razumu, k večji medsebojni toleranci in iskanju resnice, spoštovanju razlik, k prizadevanju za skupno dobro in boljši jutri.

Drage državljanke in državljanji, spoštovani gostje! Vsem vam želim veliko zdravja in zadovoljstva, vesele božične praznike in uspešno leto 2010! Srečno Slovenija.

/ aplavz/

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:
Podpredsedniku Državnega zbora gospodu Miranu Potrču se zahvaljujem za slavnostni govor.

Sedaj vabim današnje nastopajoče, to je šolski bend Osnovne šole Ketteja in Murna, da prevzamejo oder.

Prosim.

/ glasbena točka /

/ aplavz/

Hvala, šolskemu bendu Osnovne šole Ketteja in Murna za trenutke prazničnega vzdušja.

Spoštovani! Preden sklenem slavnostno sejo, mi dovolite, da se zahvalim vsem sodelujočim pri njeni izvedbi. Vsem želim prijetne praznike ter mirno in srečno novo leto!

Zaključujem slavnostno sejo in vabim vse prisotne na sprejem v preddverje velike dvorane. Hvala lepa!

Slavnostna seja je bila končana 23. decembra 2009 ob 19.23.